

Słupsk, dnia 16 listopada 2013r.

Sygn.akt Ts 48/12

R N

ze skargi konstytucyjnej
na niezgodność art.35 ust.1 ustawy o lasach
z art.32 ust.1 i 2 i art.64 ust.2 Konstytucji RP

Trybunał Konstytucyjny
Rzeczypospolitej Polskiej

Zażalenie

Skarżąca składa zażalenie na postanowienie Sędziego Trybunału Konstytucyjnego z dnia 22.10.2013r. odmawiającego nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej skarżącej i zaskarżając to postanowienie w części dotyczącej niezgodności art.35 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 28.9.1991r. o lasach z art.32 ust.1 i 2 oraz art.64 ust.2 Konstytucji RP, w związku z art.2, art.24, art.31 ust.3 i art.64 ust.1 Konstytucji oraz zarzucając zaskarżonemu postanowieniu naruszenie przepisów postępowania, w tym art.36 ust.3 w związku z art.49 ustawy o Trybunale Konstytucyjnym, w związku z art.32 i art.64 ust.1 i 2 oraz art.7, art.8 ust.2, art.79 ust.1 i art.87 ust.1 Konstytucji, wnosi o zmianę w tej części zaskarżonego postanowienia i nadanie wniesionej przez skarżącą skardze konstytucyjnej dalszego biegu w zakresie niezgodności art.35 ust.1 ustawy o lasach z art.32 ust.1 i 2 i art.64 ust.1 i 2 w związku z m.in. art.2, art.24 i art.31 ust.3 Konstytucji RP.

Uzasadnienie:

Jak wynika ze zważeń Sędziego Trybunału Konstytucyjnego na str.5 –14 uzasadnienia zaskarżonego postanowienia, wniesionej przez skarżącą do Trybunału Konstytucyjnego skardze konstytucyjnej nie nadano, po 20 miesięcznym jej badaniu, dalszego biegu, gdyż rozpoznając wstępnie skargę konstytucyjną na posiedzeniu niejawnym Sędziego Trybunału Konstytucyjnego, badając jako wzorce kontroli wskazane w skardze przepisy Konstytucji, nie dopatrywał się niezgodności zaskarżonych w skardze konstytucyjnej przepisów, w tym art.35 ust.1 ustawy o lasach z Konstytucją (w tym nawet z art.32 i art.64 ust.2 w związku z art.31 ust.3 Konstytucji, uznając zarzuty skarżającej w tym zakresie z góry za oczywiście bezzasadne), natomiast badanie zgodności z Konstytucją rozstrzygnięć sądowych nie mieści się (niestety i inaczej niż w innych demokratycznych państwach prawnych) w kognicji polskiego sądu konstytucyjnego.

Badając zaś jako poszczególne wzorce kontroli zgodność zaskarżonych przepisów ustawy o lasach z Konstytucją objęte niniejszym zażaleniem przepisy art.32 i art.64 ust.2 Konstytucji, Sędzia Trybunału Konstytucyjnego na str.9-13 postanowienia (ust. 2.7 i 2.10 uzasadnienia postanowienia) odnosząc się do prawa równego traktowania stwierdził w szczególności, że (w kształtowanej również przez Trybunał Konstytucyjny III RP): „prawo do równego traktowania ... „ma ono charakter niejako prawa >> drugiego stopnia<< (>>metaprawa<<), tzn. przysługuje ono w związku z konkretnymi normami prawnymi lub innymi działaniami władzy publicznej ... Jeżeli te ... nie mają odniesienia do konkretnych określonych w Konstytucji wolności i praw” (których również nie raczył już zauważyć lecz z góry uznał rzekomo oczywisty ich brak Sędziego Trybunału), to: „prawo do równego traktowania nie ma w pełni charakteru konstytucyjnego ... winien być odnoszony – jako tzw. wzorzec związkowy – do konkretnych przepisów Konstytucji”, w postaci: „doprecyzowania ... w zakresie jakiego konstytucyjnego prawa lub wolności ... naruszenie zasady równości wobec prawa oraz niedyskryminacji”, jednakże przechodząc na końcu badania konstytucyjnych wzorców kontroli do takiego konkretnego „doprecyzowującego” przepisu Konstytucji, w zakresie którego nastąpiło naruszenie zasady równości wobec prawa i niedyskryminacji, odnosząc się do naruszonych praw skarżającej wynikających z art.64 ust.1 i 2 Konstytucji, bez bliższego wyjaśnienia charakteru tych naruszonych praw skarżającej, błędnie

uznał z góry zarzut naruszenia tej równej jednak dla wszystkich ochrony praw majątkowych za rzekomo „oczywiście bezzasadny”, gdyż rzekomo zaskarżone: „przepisy obu ustaw w żaden sposób nie kreują ... norm dyskryminujących jednostki (w tym skarżącą) w aspekcie majątkowym, gdyż dotyczą jedynie ... ustania stosunku pracy na podstawie aktu odwołania ... oraz kompetencji nadleśniczego (art.35 ust.1 ustawy o lasach)”.

Z stanowiskiem Sędziego Trybunału Konstytucyjnego wyrażonym w zaskarżonym postanowieniu w zakresie objętym zażaleniem nie sposób się zgodzić z następującymi przyczyn:

Jak wynika z art.8 ust.2 i art.79 ust.1 Konstytucji przepisy Konstytucji stosuje się bezpośrednio, chyba że Konstytucja stanowi inaczej, a każdy, czyje konstytucyjne prawa zostały naruszone ma prawo wnieść skargę do Trybunału Konstytucyjnego w sprawie zgodności (lub raczej niezgodności) z Konstytucją aktu normatywnego na podstawie którego sąd lub organ administracji publicznej orzekł ostatecznie o jego prawach lub obowiązkach określonych w Konstytucji. Z przepisów Konstytucji nie wynika zatem, by osoba składająca skargę konstytucyjną nie mogła powoływać się wprost i bezpośrednio na jej jakiegokolwiek prawa wynikające z norm rozdziału II Konstytucji, bez wskazania na jeszcze inny: „ wzorzec związkowy” zawarty w tym rozdziale Konstytucji.

Trafnie zatem stwierdza się w doktrynie, że: „ kategoria metapraw musi budzić zastrzeżenia ... Nie da się ... stwierdzić upowszechniania poglądów sankcjonujących podział tych praw i wolności na jakiegokolwiek kategorie ... trudno jest w jednej konstytucji, która sama jest aktem o najwyższej mocy prawnej wyróżnić normy o wyższej i niższej mocy ... ujęcie koncepcji „metapraw” przez TK można jednak odczytać jako swoistą degradację tych praw i nadanie im rangi podrzędnej ... że nie mogą być podstawą skargi konstytucyjnej”, a „... konstrukcja „metapraw” jest w istocie czymś sztucznym, nieznajdującym oparcia ani w obowiązującej konstytucji, ani w doktrynie prawa. Dla pozbawienia jakiejś grupy praw waloru praw podstawowych posiadających najwyższą moc prawną konieczna byłaby wyraźna decyzja ustrojodawcy. Takiej w Konstytucji brak ... Można mieć tylko nadzieje, że TK nie będzie rozwijał tej koncepcji ... „metaprawa” ... stałyby się ... grupą postanowień uzależnioną od praktyki ich stosowania ... organy stosujące konstytucję decydowałyby dowolnie o ich treści i zakresie. Obniżyłoby to stopień jurydyzacji ustawy zasadniczej” . (Prof. dr hab. Bogusław Banaszak w komentarzu do art.32 Konstytucji Wyd.C.H.Beck W-wa 2012r. str.232-233.)

Podobnie jeśli chodzi o wzorzec kontroli zgodności z Konstytucją wynikający z art.64 ust.2 , w tym w związku z art.2 i zwłaszcza art.24, art.31 ust.3 , art.32 i art.64 ust.1 Konstytucji. W tym zakresie również w sposób zupełnie dowolny, wbrew jednoznacznym normom Konstytucji i w rzeczywistości bez uzasadnienia, Sędzia Trybunału Konstytucyjnego postanowił uznać z góry będący istotą skargi i sprawy zarzut nieuzasadnionego (tj. bez potrzeby i konieczności, o której mowa w art.31 ust.3 Konstytucji) ograniczenia, z naruszeniem też art.24 i art. 64 ust.2 Konstytucji, praw majątkowych wynikających ze stosunku pracy pracownika na stanowisku leśniczego (przez objęcie tego stanowiska pracy w art.35 ust.1 ustawy o lasach, z ograniczeniami uprawnień i ochrony praw majątkowych w związku z art.68 § 1 i art.70 § 2 K.p., stosunkiem pracy na podstawie powołania) : „za oczywiście bezzasadny” (rzekomo: „ przepisy obu ustaw w żaden sposób nie kreują bowiem norm dyskryminujących ... w aspekcie majątkowym, gdyż dotyczą jedynie kwestii ... ustania stosunku pracy na podstawie odwołania ... oraz kompetencji nadleśniczego”), pomijając całkowicie ów jak najbardziej majątkowy aspekt odpłatnego ze swej natury stosunku pracy i wynikająca z art.24 Konstytucji ochronę pracy, której: „Ze względu na rolę ... w społeczeństwie ... ustrojodawca zapewnił ... ochronę RP ... dla zapewnienia szacunku dla pracy, przyjmowania rozwiązań prawnych czyniących z niej podstawę egzystencji człowieka, zapewnienia trwałości samego stosunku pracy ...”

(B.Banaszak w komentarzu do art.24 Konstytucji, tamże str.179), a dostrzegając i przyznając majątkowy aspekt stosunku pracy i uprawnień z niego wynikających dopiero przy rozważaniu (tu już w 4-ch następnych ustępach i 11-tu zdaniach na str.12 i 13 postanowienia) skrócenia i ograniczenia ochrony przedemerytalnej odwoływanych pracowników. Skarżąca więc jeszcze raz wyjaśnia, co podnosiła w skardze i zauważył Sędzia Trybunału na str.5 zaskarżonego postanowienia, że nie kwestionuje samej ograniczającej uprawnień niektórych pracowników (w tym w zakresie ochrony trwałości stosunku pracy) instytucji stosunku pracy na podstawie powołania, która choć była przeznaczona dla rekomendowanego przez partię komunistyczną dyrektora przedsiębiorstwa państwowego, w niektórych szczególnych sytuacjach, o których mowa w art.31 ust.3 Konstytucji, mogłaby być nadal stosowana, ale objęcie tą instytucją szeregowych współcześnie stanowisk pracy leśniczego, co przy obecnym (już nieodłącznym dla współczesnej gospodarki rynkowej) niepełnym zatrudnieniu, znów czyni takie stanowisko pracy przedmiotem rekomendacji partyjnych (obecnie Platformy Obywatelskiej, do której skarżąca nie należała) lub nepotyzmu i właśnie dlatego skarżąca, w tym na prośbę innych leśników, złożyła i podtrzymuje skargę konstytucyjną na art.35 ust.1 pkt 2 ustawy o lasach, którego uchylenie dawno już leśnikom obiecywano (od 1990r. są już zatrudniani na podstawie umowy o pracę np. wszyscy dyrektorzy zakładów komunalnych), ale jak dotąd nawet i takie szeregowo stanowiska pracy być może okazują się przy braku pracy sprawującym władzę do swobodnego dysponowania potrzebne, uprzywilejowując przy tym wbrew Konstytucji państwo lub raczej sprawujących w nim władzę.

Z tych zatem przyczyn zażalenie w zakresie niezgodności art.35 ust.1 pkt 2 ustawy o lasach z art.24, art.32 ust.1 i 2 i art.64 ust.2 (w tym z naruszeniem konstytucyjnych praw skarżącej z art.32 i art.64 ust.2), w związku z art.2, art.31 ust.3 i art.64 ust.1 Konstytucji RP, jest uzasadnione, a uznanie przez Sędziego Trybunału nie wyjaśnionych i nie rozważonych w zaskarżonym postanowieniu zarzutów skargi konstytucyjnej skarżącej w tym zakresie za bezzasadne co najmniej przedwczesne. Skoro bowiem według zasad ustrojowych państwa, praca, w tym w zakresie trwałości stosunku pracy jako podstawa materialna (i majątkowa) egzystencji człowieka pozostaje pod ochroną Rzeczypospolitej Polskiej, już na podstawie art.24 w rozdziale I Konstytucji, to nie sposób przyjąć, że w swym aspekcie majątkowym nie podlega ona co do zasady równej dla wszystkich ochrony prawnej praw majątkowych, o której mowa w art.64 ust.2 Konstytucji, a ewentualne ograniczenie tej ochrony i praw obywatelskich wynikających z art.32 i art.64 ust.2 Konstytucji, w drodze ustawy dla danego stanowiska pracy, musi być badane przy zastosowaniu kryteriów określonych w art.31 ust.3 Konstytucji, na co w skardze (i nawet w apelacji cytowanej na str.4 zaskarżonego postanowienia) wskazywała skarżąca, czego nie uczynił i w zaskarżonym postanowieniu uchylił się od wyjaśnienia istoty sprawy Sędzia Trybunału Konstytucyjnego, potwierdzając niestety zarzut doktryny, że tego rodzaju praktyka oznaczałaby, iż w zakresie praw obywateli: „organy stosujące konstytucję decydowałyby dowolnie o ich treści i zakresie. Obniżyłoby to stopień jurydyzacji ustawy zasadniczej”, czyniąc z niej, wbrew zasadzie demokratycznego państwa prawnego wyrażonej w art.2 Konstytucji, jedynie niedotrzymaną deklarację polityczną (tak jak było to poprzednią Konstytucją z 1952r. w poprzednim lecz niestety w dużej mierze kontynuowanym przez III RP państwie), wybiórczo stosowaną w zakresie podstawowych dla demokratycznych państw prawnych zasad i wzorców, o których mowa w art.32 i art.64 ust.1 i 2 rozdziału II Konstytucji, w sposób zmierzający raczej do utrzymania nierówności i będących coraz większym ciężarem dla społeczeństwa przywilejów (w tym tzw.mundurowych, czy rzeczywiście słusznie przez funkcjonariuszy totalitarnego państwa nabytych?) z poprzedniego państwa.

Ze względu na b.krótki tygodniowy termin dla wniesienia zażalenia, skarżąca zastrzega ewentualne uzupełnienie jego uzasadnienia.

W załączeniu 4 kopie zażalenia.

ANNA PRZYBYŁA

mgr Anna Przybyła